

УТВЪРДИЛ:

Директор: Екатерина Делинова

П Р О Г Р А М А

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Приета на Педагогически съвет с Протокол № .....

Утвърден със Заповед № РД-10- .....на Директора на ОБУ „Пенчо Славейков“ – гр.
Пловдив

2023/2024 УЧЕБНА ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Същност:

- Гражданското образование формира гражданското съзнание. То е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, както и с готовност за отговорно гражданско поведение.

- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване и поддържане на здравословен начин на живот.

- Екологичното образование е насочено към изграждане на екологична култура с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различните измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот.

II. ЦЕЛИ:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- ✓ отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права;
- ✓ да умее да отстоява и защитава своите позиции и права като личност;
- ✓ да взема решения за своето развитие и да носи отговорност за решенията си и за поведението си;
- ✓ да разбира значимостта на всяка личност и да зачита нейната идентичност;
- ✓ познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество;
- ✓ осъзнава и цени своята културна идентичност;
- ✓ взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- ✓ изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- ✓ поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- ✓ опазва околната среда и разумно да използва природните ресурси;

2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- ✓ възпитава в демократичните ценности;
- ✓ насърчава инициативност, отговорност, солидарност;
- ✓ утвърждава демократична и здравословна среда, свободна от агресия и дискриминация;

- ✓ създава позитивна среда между представителите на различните културни общности;

3. НАСОКИ:

Учениците

- ✓ Да познават институциите и ценностите на демокрацията
- ✓ Да се формират като личности с позиция и способност да защитават своите права
- ✓ Да изразяват гражданската си позиция
- ✓ Да вземат решения за своето развитие
- ✓ Да носят отговорност за решенията си

4. РЕАЛИЗИРАНЕ

- ✓ Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети
- ✓ В часа на класа
- ✓ Чрез дейността на педагогическия съветник и психолога
- ✓ В извънкласни и извънучилищни форми на работа

5. АКЦЕНТИ

- ✓ Здравно образование
- ✓ Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене
- ✓ Превенция на ранна бременност
- ✓ Екологично образование и възпитание
- ✓ Патриотично възпитание;
- ✓ Превенция на насилието
- ✓ Справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти
- ✓ Защита при бедствия и аварии
- ✓ Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха
- ✓ Безопасност на движението

III. ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ:

- ✓ Толерантност и интеркултурен диалог
- ✓ Безопасност на движението по пътищата
- ✓ Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ
- ✓ Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти
- ✓ Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита
- ✓ Кариерно ориентиране

IV. Институционалната политика на Обединено училище „Пенчо Славейков“ за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и

интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности и включва следното:

1. РИТУАЛИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНИЯТ ЖИВОТ

- Откриване на учебната година
- Отбелязване на националния празник, на дните на национални герои и будители, Ден на славянската писменост и култура
- Отбелязване на празника на патрона на училището
- Отбелязване на 1 март чрез работилничка за мартенички
- Организиране на Ден на таланта
- Отбелязване на Ден на земята
- Ден на толерантността
- Ден на розовата фланелка

2. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ, КОИТО ВЪЗПИТАВАТ В ДИСЦИПЛИНИРАНост И ГРАЖДАНСКО ПОВЕДЕНИЕ:

- Учебни и извънкласни дейности
- Спазване на Правилника за дейността на училището
- Провеждане Час на класа с активното участие на учениците
- Толерантност и интеркултурен диалог
- Безопасност и движение по пътищата
- Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ
- Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти
- Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха
- Кариерно ориентиране

Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

1. Здравно образование:

- Здравето като ценност и качество на живот.
- Изкуството да сме здрави.

- Храни се разумно – режим на хранене, здравословна храна, хранителни разстройства /анорексия, булимия и преяждане/
- Храната – приятел или враг.
- Промени в моето тяло. Промени, свързани с пубертета.
- Интимност и интимни отношения
- Болести, предавани по полов път
- ХИВ и СПИН – какво трябва да знаем
- Методи на контрацепция
- Наркотиците – илюзия, страдание, престъпност
- Не на тютюнопушенето
- Вредата от алкохола
- Личната хигиена
- Пубертет – какво трябва да знаем
- Физиологични промени
- Хигиена на половата система
- Ранни бракове – опасности
- Насилието в училище
- Домашното насилие
- Начини да се защитим

2. Гражданско образование:

- Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
- Права на детето – документи, институции, организации, които ги гарантират
- Етническа, религиозна и езикова принадлежност
- Пристрастяване към харартни игри, интернет
- Не на агресията и насилието
- Действия при бедствия, аварии и катастрофи
- Отговорност и самостоятелност
- Етикеция, култура на поведение на обществено място
- Кавалерството днес.
- Празници и ритуали
- Опаснитите, които ни дебнат днес
- Свободното време и хоби
- Суеверия
- Секти – методи на сектите и травми, нанесени от тях, как да разпознаем сектата
- Малолетни, непълнолетни и пълнолетни – права и задължения
- Държавно управление на Р България
- Права на човека – изборително право в Р България
- Демократично общество
- Политика и власт
- Личностно развитие
- Конфликти в училище. Приятелски натиск
- Моите родители
- Семейна среда
- Какво е приятел
- Видове приятелства
- Ккаво е любов? Как да я познаем?

- Ценностна система. Видове ценности.
- Образователната система в Р България

3. Екологично образование:

- Потребление и отпадъци – човешкото всекидневие, източници на замърсяване
- Видове отпадъци – битови, производствени, сторителни и други
- Видове замърсявания на околната среда- последици
- Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси
- Водата – водата – природен ресурс, водата – основен фактор за живот
- Биологично разнообразие – намаляване и изчезване на определени видове, браконьерство
- Категории защитени територии
- Общество и околна среда
- Енергия и климат
- Енергоспестяващи източници
- Екологични проблеми – природни бедствия
- Разделяне и събиране на отпадъци. Рециклиране.

4. Интеркултурно образование:

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Толерантност
- Културно различие
- Интеркултурно отношение
- Конфликти в мултикултурна среда
- Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
- Аз и другите
- Светът на младите
- Проблеми с приятелите
- Общуване с връстниците
- Идентичност
- Моята личност и моят свят
- Сътрудничество между различни култури

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ:

1. Всяка тема от програмата може да бъде разгледана в 2 или 3 учебни часа със съответни подтеми.
2. Учителят сам ще прецени темата, подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техния интерес към отделен проблем.
3. Обучението по учебната програма дава пълна свобода на заместващия учител да избере формите и методите на работа за подходящата тема.
4. Да няма дублиране на теми от учебната програма за един и същи клас

5. Взетата тема се нанася в дневника от замесатващия учител в съответния свободен за деня учебен час и се полага и подпис.
6. Срещу учебния предмет се записва – гражданско или здравно образование
7. Обучението по учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки.
8. Оценката от участието на учениците е само качествена.
9. Контрол по изпълнението на учебната програма ще се осъществява от Директора на училището.

Изготвили:

В. Солакова:.....

Р. Колева:.....

Зл. Делова:.....